

"Zmaga nad vojno:" Truman

MEDNARODNA KONFERENCA KONČALA; 50 NARODOV PODPISALO ČARTER

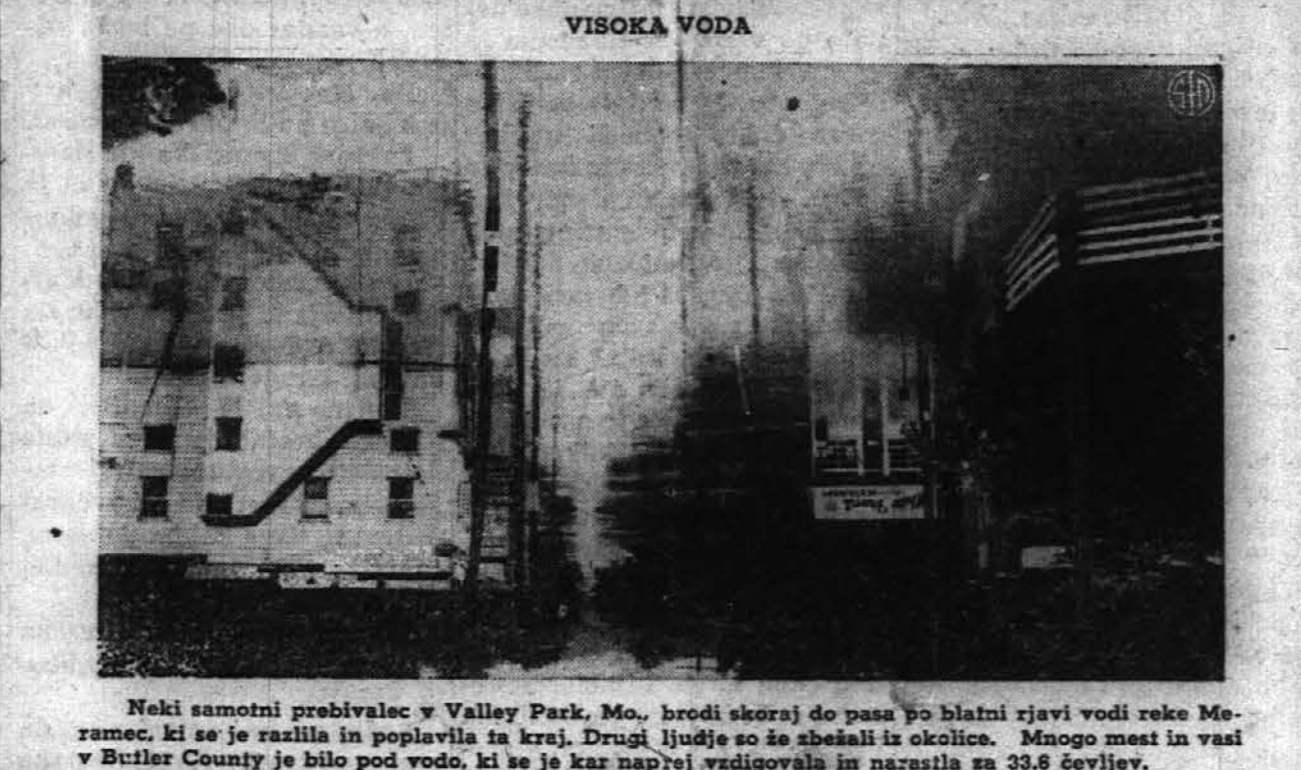
San Francisco, Calif. — V torek večer je zaključila s svojim delom Mednarodna svetovna konferenca, na kateri je zborovalo petdeset narodov nad devet tednov. Bil je to nekak svetovni parlament, ki je določal kak naj bo pravilnik, po katerem bi se mogli združeni narodi v svetu ravnati, urejati med seboj razne zadeve in vprašanja, ki bodo vstajala in prihajala na površje med njimi. K zaključku je prišel nalašč zato sam predsednik Zd. držav Harry S. Truman, da je dal delu Mednarodne konference važen povdarek in pomen. Podpisovanje Mednarodnega svetovnega Čarterja je trajalo od 2 pop. pa do 8 zvečer. Najprvi so podpisali Čarter Kitajci, ker Kitajci so bili najprej napadeni po načrtu osiščne sile. Zatem so sledili Angleži, Francozi, Rusi in Zd. države in nato drugi. Bil je svečan in resen dogodek. Dvorana je bila okrašena s zastavami vseh navzočih narodov.

NOVA INVAZIJA IN USPEHI NA RAZNIH BOJIŠČIH

Pearl Harbor, Havajsko. — Ameriške čete so se izkrcale kakih 50 milj. zapadno od otoka Okinawa na malem otoku Kume, ki je oddaljen od kitajskega obrežja le 345 milj. Vpad se je posrečil in boji zdaj divjajo za toj smeri bližajo bolj in bolj kitajski celini.

SLOVENCİ PROTESTIRAJO; DRUGE NAJNOVEJŠE VESTI

London, Anglija. — Radio postaja v Beogradu je kvotirala poročilo iz Ljubljane, da je bil poslan iz Slovenije protest predsedniku Trumanu in angleškemu prvemu ministru Churchill, ker ameriške in angleške oblasti so razorožile v Sloveniji milico in razpustili ljudska sodišča. Več poročilo ne omenja. Ljudska sodišča so imeli partizani in so jih obratovali precej enostransko. To je povzročilo poseg Zaveznikov v zadevo in razpust istih. V katerem delu se je to zgodilo, tudi poročilo ne pove. Morda le v tržaški okoličnici.

TITO ČISTI USTAŠKE TERORISTE

Bad Gastein, Nemčija. — Dopolnjen čičaškega dnevnika "Daily News" Jack Bell poroča, o razmerah v Jugoslaviji. Pravi, da je bilo poročano, da je bil hrvaški poglavnik Pavelić še v septembru ujet po Titovih četah. Radio vest od 16. junija iz Švice omenja, da je bil sojen v Zagrebu in obsojen na smrt. Poročilo dalje omenja, da je Paveličeva tajna policija izvajala grozen terorizem, baje je pomorila do 500,000 večino Srbov. Vest pravi dalje, da so vrgli 8,000 Srbov preko strmin v Gospiću. Druga vest pravi, da je neki Maks Luburič povabil 800 ljudi v cerkev in da jih dal na to pobiti v kloph. Ob drugi priliki je bilo na en dan ubitih 5,000 Srbov po Ustaških in Italijanih. Ustaše je izvežbal Mussolini v Italiji kot najpogostejše teroriste, pravi dopisnik. Te zločince zdaj v Jugoslaviji lovijo in bodo plačali za svoje zločine. Ta vest je žalostna in pretresljiva. Značilno je, da je ustaše izvežbal Mussolini. Yes, mnoge pa Hitler, te dva sta zanesla razdor med Jugoslovane, da se zdaj sami morijo. Vsega kriv je tuji meč.

STAVKE V AMERIKI

New York, N. Y. — Statistika kaže, da je bilo začetkom tega tedna okrog 85,000 delavcev na stavkah v Zdr. državah. Spore rešuje Vojni delavski odbor sproti, kakor hitro mogoče.

O ZGUBAH NA OKINAWI

Otok Okinawa. — Ameriško poveljstvo objavlja, da znašajo dosedaj skupne japonske zgube na otoku Okinawa 111,351 mož. Število bo gotovo pa še višje, ko bodo uničeni še ostali sovražni raztreseni ostanki po otoku.

RUSKI METROPOLIT OBIŠČE AMERIKO

Moskva, Rusija. — Metropolit Aleksij Jareoslav, pride v kratkem v Ameriko, kjer bo obiskal ruske pravoslavne občine, pravi vest. To je prvič po revoLuciji iz leta 1917, da bo kak ruski prelat obiskal vernike v Ameriki.

KRATKE VESTI

Washington, D. C. — Harold L. Ickes, notranji tajnik je poslal na vse premozarje apel, naj na dan 4. julija kjer le mogoče ostanejo na svojem delu, da bo proizvodnja za julij polna. Za zimo, kakor za tekoče potrebe je treba, da bo premog na razpolago, apelira tajnik Ickes.

ARGENTINA POMAGA NEMŠKIM DRUŽBAM

Buenos Aires, Argentina. — V Argentini se nahaja okrog 100 raznih stavbinskih in drugih industrijskih družb, ki razpolagajo z visokim kapitalom. Te družbe gradijo za Argentino ladje, železnice, ceste in drugo. Argentina ve, kdo so te družbe, pa vse eno dopušča da napredujejo v deželi. Kaj bodo v tem oziru naredile protiosiščne sile še ni znano, da pa ne bodo mirno gledali, da bi na ameriškem jugu pobegli nemški kapitalisti imeli svoje gnezdo, je pa tudi skoro gotovo. V Buenos Aires procvita nemška banka, ki nosi ime "Banco Germanica". Pravi, da ima izmed vseh bank največ prometa. In ravno ta zavod je dajal ogromni kapital pronazijskim tvrdkam v Argentini. Tako ima nemški kapital velik del argentinske industrije in trgovine. Če bo razglas o tem v svetovni javnosti kaj vplival na uradne Argentine ni znano. Ugajalo ji pa tudi ne bo, ker zdaj vidi da svet ve, koga drži pod svojo streho.

POŠTA MED JUGOSLAVIJO IN AMERIKO ODPRTA

Washington, D. C. — Poštni urad Združenih držav javlja, da se zdaj sprejema pisma za Jugoslavijo. Pisma ne smejo biti težja od dveh unč. Poština je za pisma do ene unče 5c za vsako nadaljnjo unčo pa 3c. Poleg pisem so dovoljene za Jugoslavijo tudi neilustrirane poštno dopisnice, katerim je treba dodati 2c znamko. Poštna dopisnica sama ima že tiskano znamko za 1c in ker je za dopisnice poština za Jugoslavijo 3c, je treba dodati za 2c znamko. Te pojasnila najdete tudi v Baragovi Pratici. Knjig, časopisov in paketov še ni dovoljeno pošiljati v Jugoslavijo.

OKINAWSKI GENERAL IZVRŠIL SAMOMOR

Okinawa. — Japonski general Mitsuru Ushijima, je 21. junija izvršil znani samomor Harakiri. Preparal si je trebuh in umrl obupan vsled poraza na otoku. Njegovo truplo so našli v plitvem grobu pod pečinami ob obrežju.

FIZIČNO JE HITLER NAJBREŽ MRTEV; A NJEGOV ZLI DUH PA ŠE ŽIVI

Washington, D. C. — "Kar skoro strašno in grozno je opazovati, kako je Hitler, o katerem se trdi, da je mrtev, a je v Evropi še vedno v središču problemov in celo tudi v svetovnih problemih," piše švicarski list "Die Weltwoche" v svojem članku, ki je bil poslan Obvestilnemu vojnemu uradu Zdr. držav. Dalje navaja članek: "Nekaj tajna nazijska radio postaja je oznanila: 'Hitler se bo vrnil v Nemčijo in bo rešil Rajh'. Hitlerjevi fanatični mladeži delujejo na vso moč, da bi Hitlerjev duh ne zamrl. Glavni problem živ ali ne, ampak če je mogoče še vstajenje Hitlerjeva duha terorja in blaznosti. Po naši sodbi je to najglavnejše vprašanje in središčno vprašanje vseh bodočih svetovnih problemov."

RAZNA POROČILA IZ SLOVANSKIH DEŽEL

Washington, D. C. — Direktnih poročil iz slovanskih dežel je še vedno malo. Do nas pride večinoma le to, kar poroča Ameriški Obvestilni Vojni Urad. Naj sledi nekaj teh poročil od zadnjih dni o raznih dogodkih v Jugoslaviji, Češki, Bolgarski in drugod.

AMERIKANSKI SLOVENE

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

Izhaja vsak torek in petek

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago 8
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891

Issued every Tuesday and Friday

Published by
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago 8
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscriptions:
Za celo leto \$4.00	For one year \$4.00
Za pol leta 2.00	For half a year 2.00
Za četrt leta 1.25	For three months 1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$4.50	For one year \$4.50
Za pol leta 2.25	For half a year 2.25
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50

Dopolnili so prošenj. da dopise pošljejo vedno malo prej, kakor zadnje ure predno je list zaključen. Za točkovo številko morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka zjutraj prejeli teden. Za petkovo številko pa najkasneje do srede jutra. — Na dopise brez podpisa se ne odziva. — Rokopisov uredništvo ne vraca.

POZORI! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, do kedar je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

OBSODBA FRANCOVE ŠPANJE

Mednarodna konferenca v San Franciscu, na kateri je bilo zastopanih petdeset narodov, je obsodila razna Francova početja v preteklosti in je uvrstila njegov režim med fašistične režime in zato odrekla sprejem Španije v družbo narodov, ki tvorijo novo mednarodno organizacijo, kateri so skovali zdaj nov charter. Ta odklonitev ni praktično nič drugega kakor javna obsodba Francovega režima od strani petdesetih narodov in držav, ki tvorijo konferenco.

V zadnjem desetletju, ko je v Nemčiji Hitler prišel na površje po pobudi Mussolinijevega uspeha, so tudi v Španiji aristokrati vzljubili totalitarni sistem vladanja. Zato so organizirali odpor, ki ga je general Franco po težkih bojih uveljavil s popolnim porazom španskih komunistov, ki so vodili borbo pod krinko demokracije. Svet morda tu in tam misli, da je konferenca s tem stopila na stran komunizma, kar je pa zelo daleč od resnice. Vsaj o zapadnih demokratičnih veselih se ne more trdit kaj takega. A Franco režim je pa konferenca le obsodila. Zakaj?

Franco je bil sovrstnik Hitlerja in Mussolinija. Slednja sta mu pomagala zmagati, in Franco tega ni pozabil in njima je nazaj prožil prijateljsko roko. Baš v Španiji je bil nekaj prvi spopad med demokracijo zapadnih veselih in fašizmom. Hitler in Mussolini sta tu preizkušala, kako odločna in kako daleč namerava iti zapadna demokracija proti njima. Prav tedaj se je pokazala odločnost demokratičnih zapadnih veselih in zelo slabi luči in za zelo slabotno. Po tem preizkusu je Hitlerju in Mussoliniju hitro rastel greben. Sledil je Hitlerjev vpad v Češko in Mussolinijev vpad v Albanijo. Kmalu nato je prišlo do napada na Poljsko in zagorela je vsa Evropa. To so torej tiste okoliščine razvoja, ki so vodile v svetovno vojno številka dve in ki jih Zavezniki ne bodo nikoli pozabili. V teh okoliščinah je igrala Francova Španija za demokratične zapadne države nič kaj prijazno vlogo. Ne gre torej za to, da bi zapadne zavezniške sile podpirale kak komunizem, pač pa da pokažejo španskomu zaščitenemu fašizmu svoje razpoloženje do njegovega neprijaznega in nenaklonjenega ravnanja pred in med to svetovno vojno.

Konferenca je s tem, da je odrekla sprejem Španije v družbo narodov, le pokazala, da narodi, ki jo tvorijo, niso pozabili onih, ki so nazizmu in fašizmu nudili streho v Evropi in mu bili naklonjeni. S tem ali radi tega pa ne more nihče uvrščati organiziranih narodov v mednarodni organizaciji, da so se nagnili v kako skrajnost na levo. Od tega so prav tako daleč, kakor so idejno daleč od fašizma.

Morda bodo radikalci skušali ta korak mednarodne organizacije propagandistično izrabljati, češ, z nami so in z nami obsojajo fašistično Španijo. V tem bi se motili. Morda bodo tako trditev preračunano razširjali. Koristilo jim to dosti ne bo, ker zapadne demokratične vesele bodo prevratnim komunistom, če bodo preveč šarili in delali v svetu napotje, prav tako povedale v brk nekega dne, koliko je ura za nje, če ne bodo pametni. Komunisti se nimajo radi tega koraka mednarodne organizacije prav nič veseliti.

Za Francov režim je pa seveda odklon sprejema Španije v mednarodno organizacijo precej hud poper. To so pač posledice, ki sledijo Francovemu ravnanju. V Španiji ta odklon kaj lahko zaneti prav živahen in usoden odpor proti Francu in to tudi najbrže bo. Koliko je Franco utrjen v svoji Španiji, ni znano, a zdaj, ko ne bo zunanjih prijateljev, uporniki bi jih pa imeli, bi Franco kaj težko vzdržal, najbrže ne. In to je najbrže cilj, zakaj je konferenca odklonila sprejeti Španijo v mednarodno organizacijo. Odmev na ta odklon utegnejo slišati kaj kmalu.

Tak nov položaj na Pirenejskem polotoku, če pride do njega, bo pa seveda ustvaril za Evropo novo bolečo točko, ki bo zelo nevarnega značaja. Je zelo možno, da bi mednarodna kominterna posegla v položaj in ga hotela izrabi v svoj prid. Razpoloženje, kakoršno je zdaj v evropskih de-

želah, je vsestransko ugodno za radikalne eksperimente in Španija utegne postati tisto torišče, kjer se bodo ti eksperimenti vršili. V takem novem ozračju nad Evropo bi se politični duhovi in sile zopet opredeljevale in v njih bi bila velika nevarnost za nove spopade. Kdor ima odprte oči, ne more prezreti, da so še vedno zbrani težki črni oblaki nad Evropo. Prav je, da pričakujemo najlepše in zadovoljno vreme v Evropi, ampak usodno je, preveč zaupati v taka napovedovanja. Stara Evropa je čudnega značaja.

ROJAK IZ MILWAUKEE PIŠE

Milwaukee, Wis.
Cenjeno uredništvo: — U-pam, da boste sprejeli ta moj dopis v kolone Vašega lista. Nas Slovencev v Milwaukee je zelo veliko, menda je naša naselbina druga za Clevelandom po številu. Oglašamo se pa iz naše naselbine najmanj. Prav redko kedaj je kak dopis od nas, kakor da nas Slovencev v tem mestu ni več med živimi. In vendar je med nami dosti takih, ki znajo sukati pero, če potreba.

Kar se tiče dela se zdaj nihče ne pritožuje da ga ni. Pred leti smo v dopisih vedno tožili, da nam delavcem dajejo brezplačne počitnice. Zdjaj je pa dela še preveč in vsak dela ču le hoče. Kako dolgo bo ta prosperiteta trajala se ne ve. Zdi se mi, da bomo imeli delavci po vojni še dosti brezplačnih počitnic. Zato prav delajo tisti, ki svoje zasluzke hranijo. Najlejša prilika za hranjenje pa so zdaj vojni bondi. Tu so še najboljše obresti pa varne vloge so.

Kakor sem razvidel iz tega lista je preč g. James Cherne obolel in se nahaja v bolnišnici. Ni nič čudnega, toliko časa je bil v nemškem ujetništvu, kjer so imeli pravo pasjo postrežbo, da se je vsak ves izčrpal. Gospod je vedel dosti povedati, kako je bilo v tistem taborišču. Objavil je tudi nekaj člankov, ki smo jih s zanimanjem brali, ker so vsebovali resnico in ne kake pristranske propagande. Č. g. Chernetu želim, da bi se pozdravil in čimprej vrnil med svoj narod.

Pri župniji sv. Janeza Evangelista na Mineral in deveti cesti tudi zelo lepo napredujemo. Imamo v župniku zelo dobrega in previdnega gospodarja. Naš Father Schiffer vsako reč temeljito premisli in prouči predno jo prične, zato se mu tudi vsak naer dobro posreči. Fara stoji gospodarsko kar najbolje. Farno premoženje je naraslo v poslopju in zemljiščih. Na strani pa raste sklad, ki se bo porabil za zidanje nove cerkve, ko pride čas zato. Milwaukee Slovencev, da si je nas veliko število do priroda preč. g. Fathra Schifferja še nismo imeli prave samostojne fare. Še je on je vse uredil in izposloval in pod njegovim dobrom vodstvom se je dosegel napredek, ki ga mora vsak občudovati. Brez vsakega hrupa in vpitja je naša župnija postala močna gospodarsko in duhovno. Zdjaj imamo dobro podlago, da bi Bog le ohranil nam še dolgo našega voditelja preč. g. župnika Father Schifferja.

Letos smo imeli zelo dolgo zimo. Saj še sedaj noče od nas, dasi je že skoro kres v deželi. Pred par dnevi je bilo še tako mrzlo da smo se zavijali v suknje. Preje enkrat pa že prava topla pomlad. Čuden svet, pa je tudi čudno vreme.

Zdjaj poleti bomo pa zopet hodili na piknike. Samo letos nam groze, da ne bo prizrižkov, ker bo manj mesa in vsega. Pa to naj nas nič ne žalosti, bomo pa krompir pekli na piknikih in ob pečenem krompirju če ga dobro posoliš se tudi pije. Piva pa menda ne bo zmanjkalo, saj

pri nas ga izdelujejo in radi piva je naše mesto Milwaukee postalo po vsem svetu znano in slavno, kakor Ribnica radi ribniške robe. Pikniki se bodo pa gotovo dobro obnesli kolikor jih bo, ker delavske razmere so dobre, dela vse in denar ima vse. Zadjnič sem se ustvil doli pri našem gostilničarju šaljivmu Francetu, ki jih ima dosti za ušesi, pa je nam povedal mnogo španskih. Rojak za baro, neki Ljubljančan ali iz ljubljanske okolice pa je zatrjeval, da je zdaj denarja kakor solate. In res ga mora biti, ker po nekaterih gostilnarih ti mečejo moški in ženske na baro desetake, kakor da bi jih za vokalom nakosili. Smo pač v takih časih.

Nekaj naj še zapišem, da jaz sem eden tistih, ki zelo pogrešam pokojnega predsednika Franklina D. Roosevelta. V svetu je zdaj toliko zmešnjav in zdaj bi ga najbolj potrebovali. On je bil mož, ki se je znal vsakemu vprašanju približati in ga tudi kakor že se je najbolj dalo rešil. Prav tako zgledamo zdaj, kakor družina brez očeta. Amerika bo Roosevelta še dolgo pogrešala. Čez nekaj časa še bolj, kakor pa sedaj, ker sitnosti bo vedno več, reševati jih pa ne znajo, kakor jih je znal on. Mir in vse drugo bi se v svetu ves drugače uredilo, ko bi bil on zraven navzoč. Bog ga je nam vzeml, mora že vedeti zakaj. Vsem čitateljem najlepši pozdrav.

F. K.

ZANIMIV DOPIS NAŠEGA ZASTOPNIKA Z EVELETHA

Eveleth, Minn.

Izreden slučaj se je dogodil tu med stariimi naseljenci. Slovenci, kot trdne korenine, kljubuje vsem neprilicam do izredno visoke starosti. Tako tudi nekakšnji družini dveh rodnih bratov Škerjanc iz izanske okolice. Brata Martin in Anton Škerjanc imata svoje lepo urejene domove, kot tudi njih sinovi, v tu bližnjem West Evelethu (3 milje od Eveletha). Brat Martin že več let uživa zasluzni pokoj. Bliža se osmemu križu. Njegova žena Ana, doma iz želimeljske fare, mu je bila skrbna strežnica do lanskega leta. Še predlansko zimo jo je pa zadela kap in vse od tedaj je bila priklenjena na postelj. Umrla je 31. maja letos. Dosegla je starost 68 let. Moram pa pripomniti, da bolna mati je imela skrbno postrežbo, kot tudi oče Martin, od dveh hčerk, Mary in Ane. Imajo tudi 5 sinov, ki so pa sedaj razkropljeni širom sveta, razen enega.

Vse drugače pa je pri Martinovem bratu Antonu. Rojak Anton pa že šesto leto leži trdno priklenjen v postelj. Prileknila ga je jeklena veriga revmatizma. Sam si ne more pomagati prav nič. Skrbna žena Franciška, doma iz Malega Osolnika pri Vel. Laščah, po domače Kosčeva, mu je skrbno stregla v vseh ozirih, kajti Anton si še do žlice ne more pomagati, torej je s tem zadjost povedano, kakšno vlogo je žena igrala, in to že šesto leto. To so neznosne muke za oba. Kot skrbna gospodinja je bila tudi vsako minuto na mestu za pomoč svojemu

možu, kot tudi v drugih ozirih. V noči od 26. do 27. maja je žena vstala — in glej nesrečo — stopivši iz postelje si je zlomila ključno kost.

Prepeljana je bila tako v bolnišnico, kjer je po trinaestdnevem bolehanju umrla.

Kolik udarec je bila vest o nenadni smrti skrbne gospodine za družino, ki je tudi deloma razkropljena po svetu, a še hujši za uboga Antona, ki si sam ne more nič pomagati!

Ko sem ga pred par dnevi obiskal, mi je bridko potožil svojo usodo. Imel sem dobro skrbno ženo — je rekel — a Bog je hotel tako, da je njo prej rešil nego mene, dasi sem računl drugače. Rajnka je bila mojštrica v stroki postrežnice, dasi so tudi hčerke Mary in Helen, a vendar obe ne bosta odvagali rajnke.

Da, šest let je kratkih, a v tem oziru pa je to šest večnosti. Pokojna Franciška je dosegla tudi starost 68 let in tu je bivala 44 let. Martinova pokojna žena pa je bila tu 45 let.

Usoda bratov Antona in Martina Škerjanc je zahtevala, da sta oba ovdovela v razdobju 8 dni, pač izreden slučaj.

Končno naj še omenim, da sta oba brata Škerjanc trdna dolgoletna zvesta naročnika tega lista, in Martin tudi večkrat podprl ta list s kakim dopisom. Pravita: Prej jaz iz hiše, kot Amer. Slovence!

Pokojnicama naj sveti večna luč, ostalim pa izražamo globoko sozlanje.

Sedaj pa naj omenim še, da sem pred kratkim srečal vojaka evelethskega rojaka, ki se je pred kratkim vrnil iz nemškega ujetništva. Je to mladi 25 letni John Peš, sin Marka Peš. Mati mu je umrla, ko mu je bilo 10 let. V vojno je bil poklican pred 2 in pol leti, 21 mesec je bil na nemški fronti.

Po činu je narednik in služil je pri tankih. Povedal je, da podaja je bila neizogibna, ali pa smrt. Štiri mesece je bil v ujetništvu, torej od januarja letos. Na teži, pravi, da je zgubil "samo" 38 funtov v tem času, dasi je že itak šibke postave. Za hrano se pa "izvrstno" pohvali. Eno kolo kruha na dan za — deset mož. "Trikrat na teden je bil krompir," pripoveduje, "na lepo povedano, v resnici pa v tisti čorbi je bil krompir notri le — nekaj. Parkrat se nam je posrečilo 'prekucniti' neko ogrojde, ki bi se mu reklo po slovensko konj; takrat smo imeli malo boljše. Drugače smo pa dobivali navadno "juho" neke vrste, ki ji ne vem imena ne v nemškem ne v angleškem jeziku."

Ker se je fant priučil na tukajšnji višji šoli nekoliko nemščine in španščine, pravi, da mu je to veliko pomagalo, ker je bil večkrat poklican za tolmača in to je bilo najbolje za njega in so imeli "dobri" Nemci malo respekta, dočim so z drugimi "malo" strožje postopali.

"O kaki snagi pa ni govora," pravi. "Uši smo imeli na milijone. Ob raalu Velike Nemčije, ko smo bili osvobojeni, smo takoj dobili potrebno "dovoljenje" za povratek v U. S., le lazice pa niso dobile dovoljenja; morali smo jih pustiti nadčloveški Nemčiji. V splošnem pa, da ni Rdečega Križa, bi bili v teh striih mesecih vsi lakote pomrli."

Poglejte no, pa še kdo reče, da je Nemčija kulturna in civilizirana dežela! Brrrr. Ako je, smo pa mi divjaki.

Pozdrav.

J. R. Strah.

KRITIKO FATHRA TRUNKA

Pittsburgh, Pa.

Prebiram mnoge slovenske liste. S tem pa ni rečeno, da se strinjam z vsem, kar je v njih pisanega. Človek mora pač računati trezno pa pametno premisliti sam, ne vse sprejeti, kar se mu v tisku servira. Zato je nam

Bog dal glavo in možgane.

Jaz že dolgo sledim pisanju Father Trunka. Mednarodno politiko in pa posebno stališče Slovanov on med nami najbolje pozna. Pozna tudi Nemce in Lache, ker je imel z njimi mnogo opravkov. Zato tudi dobro zadene, kadar kaj zapiše o njih. Če piše resnico, da Slovanov ni nikoli nihče dosti upošteval, dokler niso postali močni, kakor so postali zdaj v tej vojni, ki so s svojo močjo ugnali Hitlerja, je le resnica. Ali je to laž? Ni. Če Slované pohvali radi tega, ali se more reči, da s tem hvali komunizem in njegovo protiverzsko stališče? Kdo more to trditi? Če je zapisal tu in tam kako o partizanih in jih pohvalil v kolikor zaslužio priznanja in vem da zahtevajo Trst, Primorje in Koroško za Jugoslavijo, ali naj že rečemo da s tem Father Trunk hvali komunizem? Čemu zavijati? Ali ni tudi v presojevanju raznih zaved na mestu, iskrenost? Življenje je važna zadeva. Preteklost nas tako uči, da življenje gre naprej po čudnih potih. Kakor skozi temo tipljemo in iščemo izhoda v političnem življenju. Zato tisti, ki je te dni zapisal v Ameriški Domovini o slovenski bodočnosti, da če ima priti po takih potih, kakor zgleda zdaj da bo prišla, pravi in povdari, "Mi smo potem rajši Culukafri kot Slovani." — To je zapisal člankar v veliki nepremišljenosti. Torej svojemu rodu se boš odpovedal, če je v tvoji slovenski družini nekaj vrtoglavih komunistov, ki trenutno obladujejo položaj v domovini? Kolika neprevidezost! Potem se pa še jezite, da ljudstvo vam ne sledi! S tako pisavo si ljudi samo odbijate. S tako pisavo in s takim skakanjem ne boste rešili nič.

Dalje navajate papeževu okrožnico. Prav, ta je zelo na mestu ampak nikar ne mislite, da jo drugi tudi ne poznajo, ali pa da jo Father Trunk ne pozna. Najbrže jo on bolje razume, oprostite, kakor vi. Kolikor jaz razumem vse to se mi vidi, kakor bi učenčiki hoteli učiti učitelja z bogatimi izkušnjami in to je Father Trunk v primeru z vami.

Ne pišem teh vrstic za to, da bi delal razdor, ampak da bi z njimi apeliral na razsodnost. To upotrebite če hočete kam naprej.

Brez zamere.

Sin Notranjake.

Pripomba ured.: Ostali del dopisa smo izpustili. Kar se tiče ministra Snoja in služb, ni na mestu mešati v ta prekanjanja. Skoro podoben dopis smo prejeli tudi iz Clevelanda, a ga ne bomo objavili, ker ta dopis pove skoro isto.

PO ARGENTINI SEM IN TJJA

Piše Rev. Janek Hladnik

Buenos Aires, Argentina.

(Dalje)

INDIJANSKE STARINE

Prvotne prebivalce v deželah sedanje Argentine sodijo za precej primitivne in neizobražene divjake. Ni dvoma, da je indijanska "ink"-kultura v Peru doseglja znatno višje stopnje, kar je dokazano z njihovim stavbarstvom in tudi z njihovo pisavo, za katero so rabili nekatere trakove. Tudi marsikatero iznajdbo so poznali in posebno v zdravilstvu so vedeli za marsikatero skrivnost, katere še danes ne vedo moderni zdravnik.

Indijanci v Centralni Ameriki,

kjer se je razvila takozvana "Maya-kultura". O vseh teh indijanskih stvarih bi nam mogoč spregovoriti strokovnjak, kakor na primer naš rojak Ivan Beninger, ki živi v Neuguenu ob Lago Alumine in ki velja kot eden najboljših poznavalcev jezika in kulture praprebivalcev Argentine.

Jaz jim nikakor nočem delati (Dalje na 5. strani).

DOGODKI

med Slovenci po Ameriki

Poroča

So, Chicago, Ill. — V cerkvi sv. Jurija v South Chicagi, Ill., sta si obljubila zakonsko zveštobo Sgt. John Petrič, nečak Rev. P. J. Petriča iz New Yorka in bivši vojni ujetnik v Nemčiji, in Miss Pauline Kete, hčerka dobro poznane Ketejeve družine iz So. Chicage. Poročne obreda je izvršil ženinov stric Rev. P. J. Petrič.

Ubit na poletu

Cleveland, O. — Na poletu iz Alžira v Florenco je bil ubit 23. januarja major Herman M. Turk, star 46 let, o katerem je bilo poprej poročano, da je pogrešan.

Maj, Turk, ki je bil zdravnik, je služil pri psihiatričnem zdravniškem oddelku 12. ameriške zračne sile. Predno je vstopil v armado, je bil ravnatelj državne bolnišnice za kriminalno blazno v Lima, Ohio. V Clevelandu zapušča očeta Louis Turka, ki stanuje na 19441 Pashnow Ave., v San Antonio, Tex., pa ženo Daphne in dva sina.

Nov slovenski grob na Pullmanu

Pullman, Ill. — Dne 20. junija je umrla nagle smrti Mrs. Ana Golobič, na 6853 Houston St., stara okrog 70 let. Njen soprog je bratranec od podpisane nega. Šel je nekaj delat k svoji hčeri, ko se je vrnil zvečer domov je našel ženo mrtvo ležečo na tleh. Koliko časa je že bila mrtva noben ne ve. Pokojna je hudo žalovala za sinom, ki je služil z ameriško vojsko v Evropi, in od tistega časa se ni več dobro počutila, vedno je tožila, da ga ne bo več videla in tako se je res zgodilo. Doma je bila od Celja Štajerskem. V Ameriki je prišla leta 1904 in se je istega leta poročila z Jamesom Golobič, ki zdaj žaluje po njej in dva sina Sgt. Arthur Golobič, službi v Texasu in T/5 Ernest Golobič, ki je pa nekje v Nemčiji ter dve hčeri Marto, omožen John in Alice, omožen Voight. Pokopana je bila 23. junija po katoliškem obredu iz cerkve sv. Jurija na 39th in Wentworth Ave., na St. Mary's pokopališče. Bog ji daj večni mir in pokoj! Ostalim pa moje sozlanje! — Martin Golobič.

Sedemdesetletnica naše zastopnice

Cleveland, O. — Dne 5. julija bo obhajala 70 letnico svojega rojstva Mrs. Margaret Pozniz, zastopnica "Am. Slovenca" in "Novega Sveta". Mrs. Pozniz je še vedno čila in agilna zastopnica, ki se neprestano trudi za ta dva lista. Obema li-

stoma je tekom let njenega zastopništva pridobila veliko naročnikov in v tem pravcu še vedno deluje. Razširjevanje dobrih katoliških listov je veliko pomenljivo delo za narod in Boga. Naj v tem potrebnem delu še dolgo vstraja in nadaljuje. Bog jo živi še mnogo let!

Pomagajte Ameriki do zmagel! Kupujte zvezne vojne bonde!

K ZLATI MAŠI VELEZASLUŽ- NEGA REV. J. M. TRUNKA

"Zlatomašnik bod' pozdravljen, od Boga si nam poslan!"

V času, ko se je v Evropi poslavljala doba "drugega francoskega cesarstva" in se je ravno pojavljala nova doba tako imenovane "tretje republike" v Franciji leta 1870, in ko so ob zgodovinskih Reni pokale puške in topovi med Francozi in Nemci radi sporov, ki so nastali večinoma iz raznih intrig med evropskimi vladarskimi rodbinami, takrat se je rodil Trunkovim tamkaj med koroškimi hribi v Bačah pri Beljaku dne 1. septembra 1870 novorojenček, ki so ga Trunkovi dali krstiti na ime Jurij.

REV. J. M. TRUNK, zlatomašnik

Kakor hitro je mladi Jurij dokončal ljudsko šolo, so ga poslali v gimnazijo v Beljak in nato še v Celovce. Tudi bogoslovne študije je dokončal v Celovcu in bil 17. julija 1895 posvečen v mašnika. Kot mladega novomašnika so nato J. M. Trunka poslali za kaplana v Vetrnje, potem v Šmohor, Sp. Dra-vograd, na Višarje, v Šmihel pri Pliberku. Nato je bil provizor v Kazarah, tam je tudi župnikoval od 1. avg. 1898 do 16. sept. 1904. Nato je bil župnik pri sv. Križu v Beljaku do 1. jan. 1917 in nato župnik v Borovljah do 20. okt. 1920. Nato je bil penzioniran in je prišel v Ameriko 15. avgusta 1921. Tu je bil župnik v Berwicku, No. Dakota. Od 1. avgusta 1924, pa je župnik pri sv. Jožefu v Leadville, Colorado, slovenski župnikji.

Tako bo letos 17. julija poteklo petdeset let odkar je začel preč. g. J. M. Trunk delovati v vinogradu Gospodovem kot slovenski duhovnik v slovenskem Korotanu.

Preč. g. župnika Trunka ni treba predstavljati slovenskemu narodu. Med narodom je živel in delal vse svoje življenje. Že v zgodnjih letih ga najdemo kot enega izmed najmarljivejših sodruženikov pri najodličnejši sodruženosti katoliški tiskovni družbi sv. Mohorja, katere ima za slovensko slovo največje zasluge med slovenskim narodom. Tam v Celovcu so koroški Slovenci delali za slovensko slovo, ko je bilo po drugih krajih med Slovenci še malo take narodne zavednosti. Med tistimi zavednimi rodoljubnimi

Slovenci na Koroškem ob bistri Zili je rastel naš zlatomašnik Trunk in se oblikoval v kremenitega slovanoljuba, prežetega s tem duhom vsepovsod. Zato naš vrlji jubilant ob vsaki priliki tako rad in zavestno poudarja, da je vsakega Slovana dolžnost, da na svoje slovanstvo ne pozabi.

Preč. g. Trunk je tudi dosti potoval. Še pred prvo svetovno vojno je potoval veliko. Obiskal je Sveto deželo in potem spisal posebno knjigo. Pozneje je obiskal Ameriko in spisal obširno knjigo "Amerika in Amerikanci", ki je še danes popularna in zelo informativna knjiga o Ameriki. Krajsih spisov o raznih predmetih je napisal več. Leta 1925 je postal sodruženik "Am. Slovenca" in je začel objavljati pod rubriko "Pisano polje" zanimive časovne komentarje in opazke. Z verskimi nasprotniki je začel stvarno in temeljito razpravljati o raznih vprašanih in jih stalno popravljati in opozarjal na resnična dejstva v perečih zadevah. Molek, ki je bil najbolj strupen med slovenskimi svobodomiselci na protiverski fronti in je s svojim pisanjem pobrezveril marsikaterega našega rojaka, je moral premnogokrat kapitulirati pred temeljitimi odgovori preč. g. Trunka. Da so postali slovenski katoličani v Ameriki bolj zavedni, bolj misleči, pa tudi bolj pogumni, gre v veliki meri zasluga našemu odličnemu jubiletu zlatomašniku preč. g. Trunku. Na tem polju ni napravil s peresom toliko niče, kakor on. Nič več kakor prav je, da se na to spomnimo ob njegovem zlatem jubileju.

Ko smo leta 1938 ustanovili in začeli izdajati slovenski družinski mesečnik "Novi Svet", je postal njegov sourednik. Njegovi članki so globoki in zanimivi in dvigajo vedno pozornost. Njegove "Tihe ure" so temeljita premisseljevanja. Tako tudi "Nedeljski pomenki" v "Amerikanskem Slovencu".

Na polju slovenskega katoliškega tiska in slovstva je preč. g. jubilar eden najplodovitejših delavcev.

Poleg vsega tega pa je jubilar lepo vzorno vodil svojo župnijo sv. Jožefa v Leadville, Colorado, kjer župnikuje zdaj že okrog 21 let.

Ob petdesetletnici njegovega mašništva je na mestu, da se spomnimo tega njegovega dela za narod v stari domovini in tukaj. Naj ga ljubi Bog še dolgo ohrani med nami črva in zdravega, da bi zdel in čil praznoval med nami še demantni jubilej. Obenem se ga spomnimo v molitvah in bodimo tudi Bogu hvaležni, da je nam Slovencem naklonil tega kremenitega zavednega Slovenca — slovanoljuba, ki med nami krepko orje v dobro katolištva, slovanstva in slovanstva.

Bog ga nam živi še mnogo let! — N.

MEH ZA SMEH

MU-NI POVEDAL

Nekoč je Karl Valentin zamudil skušnjo. "Nikar se ne jezite name," se je opravičil režiserju, "nisem mogel prej priti, ker je Hans Moser govoril z menoj po telefonu. To je kajpak trajalo pol ure!"

"Tako, Moser?" je vprašal režiser. "Kaj je za hotel?" "Govoril je pol ure, a kaj je hotel od mene, ni povedal!"

NIČ NOVEGA ZANJ

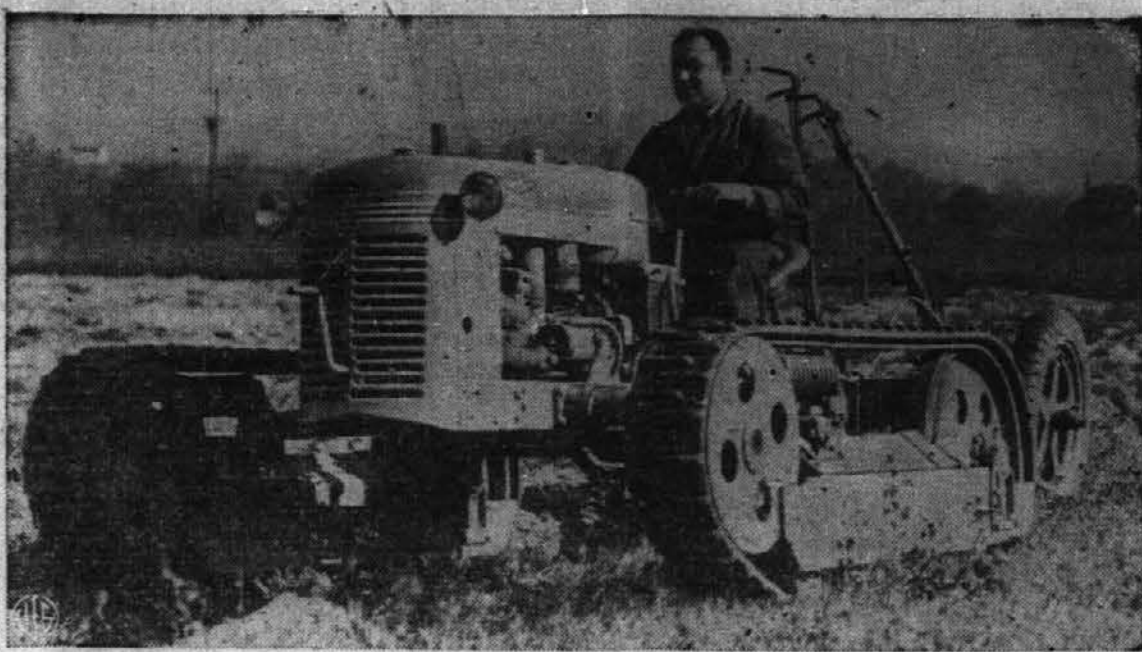
Neki prijatelj je Valentinu

pripovedoval o nekem možu, ki da je tako velik, da si lahko pri cestni svetilki prižge cigareto. "To še ni nič," je odgovoril Valentin. "Jaz sem pa nekoč poznal takšnega velikana, ki je moral poklekiniti, če se je hotel po glavi popraskati!"

STOLETNIKOV INTERVJU "Kako ste živeli da ste dosegli tako visoko starost?" vpraša časnikar stoletnika.

"E, tako . . . Leto za letom. S potrepljivostjo človek vse doseže."

VOJAŠKO PRILAGODENJE

Takšni bodo po vojni traktorji za farme, v katerih bo uporabljen vojaški model. Tirnik z brezkontaktnim pasom je zelo soroden tirnikom s pasom, na katerih so vršili svoje delo na bojnih pozoriščih pol-tirnikih in "podlasice". Pravijo, da tirnik potegne dvakrat toliko kakor kolesa.

TO IN ONO IZ ŽIVLJENJA IN SVETA

JAPONCI POBIJAJO SVOJE RANJENCE

Manila, Filipini. — Iz urada generala MacArthura poročajo, da je od 82.012 japonskih ranjenec, ki so bili ranjeni na filipinskih otokih v bojih z Amerikanci pomrlo. V smrt so morali na razne načine. Veliko so jih japonski častniki dali usmrtili. Veliko je bilo prisiljenih, da so si morali sami vzeti življenje. Taka je japonska civilizacija.

SOVJETI POSNELI NA FILMIH VSE VAŽNE DOGODKE

Sovjetski filmski fotografi so začeli posnemati vojne prizore, takoj ko se je vojna začela, in so fotografirali vse važnejše in značilne dogodke na fronti in v zaledju, za kar so porabili 3.000.000 metrov filmov. To je nedavno povedal profesor Balyansky, ki nadzoruje vse dokumentarne filme o veliki patriotični vojni. Slike kažejo med drugim, kako so sovjetske čete pristale na Baltiku, delovanje gerilecev v Beli Rusiji in Ukrajini, prvi polet ruskih zrakoplovov nad Berlinom in številne druge pomembnejše dogodke.

FILMI NAMESTO UČNIH KNJIG

Pravijo, da ne bo dolgo, ko bodo po solah v Ameriki kino slike nadomestile učne knjige. Vodja tega pokreta je B. A. Aughinbaugh, ravnatelj vizualne ali nazorne vzgoje v državi Ohio. Ta država vodi v tem pogledu vse druge države v Ameriki. Aughinbaugh je bil od kraja časnikar, potem pa je postal šolski učitelj na Filipinskih otokih. Tam je nekoč opazoval nekega misijonarja (skoraj gotovo protestantskega), ki je domačinom prodajal sveto pismo. Vsi so ga kupovali, četudi skoraj nobeden med njimi ni znal brati. Zakaj so ga kupovali? Zato, ker je potem misijonar kazal movie slike, h katerim je bil le tistim dovoljen vstop, ki so prej kupili svoj iz-

vod svetega pisma. To je omejenega učitelja opozorilo na velikansko vzgojno važnost movie slik. Vse to se je zgodilo že pred več kakor 30 leti. Ko je ta mož pozneje postal učitelj na neki šoli v Ohio, in je bilo v tistem kraju neko majhno movie gledališče napredaj, si je takoj izposodil denar in kupil vse prilave za kazanje filmskih slik. Pravijo, da je bil on prvi, ki je začel kazati filmske slike v šoli. Take slike vsak razume, če zna brati ali pa ne. Razumejo jih otroci in odrasli. Aughinbaugh trdi, da je mogoče vsak šolski predmet boljše učiti s kino slikami kakor pa z učnimi knjigami, samo pri poučevanju angleščine se za sedaj še vedno dosežejo večji uspehi s knjigami, pa kakor on pravi, tudi to ne bo ostalo tako. Aughinbaugh vodi poučne tečaje za druge učitelje, kako se mora poučevati z movie slikami.

NEMCI MORAJO POBIRATI MINE

Odslej bodo morali nemški vojni ujetniki sami izčistiti minka polja, ki so jih prej v nemški armadi tako dobro zezajali po celi Evropi. Lieut. Col. Edgar Morris iz Columbia, S. C., sporoča, da ne bodo ameriški in francoski inženirji več postavljali svojega življenja v nevarnost s pobiranjem min. Nemci imajo zdaj to nalogo in naj sami pazijo, kako se bodo varovali svojih lastnih min. Zdal tiskajo zanje navodila v nemščini. Ameriške in francoske čete pa bodo nadzorovale delo.

MODRA BESEDA

Ko je Jan Masaryk, slavni češki voditelj, prošil za dovoljenje, da bi smel priti v Zedinjene države, je moral izpolniti gotovo tiskovino. Na vprašanje "Katerega rodu ste?" je zapisal odgovor: "Človeškega".

SVOBODA MORDA DOBI SESTRICO

Kip svobode v newyorškem pristanišču, ki še vedno s plamenico v povzdignjeni roki po-

zdravlja vse, ki se po morju bližajo New Yorku, zdaj največ vračajoče se vojake, katerim se ob pogledu na ta kip dostikrat utrnejo solze, bo najbrž prav kmalu dobil sestrico neke na Zapadni obali. Državna zakonodaja v Kaliforniji se je obrnila na kongres, da bi ta dal zgraditi tam tak kip, ali popolnoma takšen ali pa vsaj več ali manj podoben newyorškemu. Za to zadevo stoji mnogo močnih in vplivnih organizacij in posameznikov.

ZAOBLJUBA ZASTAVI POL URADNA

Otroci v šoli po celih Zedinjenih državah morajo znati na pamet naslednjo zaobljubo: "Zaobljubljam zvestobo zastavi Zedinjenih držav ameriških in republiki, ki jo predstavlja, enemu narodu nedeljivemu, s svobodo in pravičnostjo za vse." Poslanska zbornica je že odredila, naj ta zaobljuba postane uradna zaobljuba ameriški zastavi. Če se senat potrdi, pa bo postala uradna, kakor je "The Star Spangled Banner" naša uradna narodna himna.

HITRO JE MISLIL

Juhaški 31 letni Pfc. Dora Wilcox iz St. Elmo, Tenn., je rešil življenje sebi in dvema tovarišema, s tem da je japonsko granato z ного potlačil v zemljo in stal na nji. Bilo je na otoku Leyte. Oddelek naših se je pomaknil naprej v hribe, da bi od tam krili neko važno cesto, pa so jih Japonci zavožali. Z možnarji in strojnimi iz tankov je sovražnik prišel prav blizu naših in neka granata je padla v lisičjo luknjo, v kateri je ležal Wilcox in dva druga infantrista. Ne da bi kaj pomišljaj, je Wilcox granato z ного zabil v zemljo in jo držal tam. To ga je stalo nogo, ki mu jo je granata vso raznesla, vendar je pa ostal živ in se zdravi zdaj v bolnišnici v San Franciscu. Tovarišema se ni čisto nič zgodilo.

OGLAŠAJTE V "AMER. SLOVENCU"!

SAMOMORILNA BOMBA

Ameriški marini na Okinawa jim pravijo "baka bombe". To je eno izmed skrivnega orožja, ki se ga poslužujejo Japonci v borbi proti Amerikancem. Bombo šene raketa, pilot pa sedi v svoji kajbici, tako da mora iti v gotovo smrt. To bombo so pustili Japonci na Okinawa, ko so morali bežati.

IZJAVE IN ZAKLJUČKI

SPREJETI NA KATOLIŠKEM DNEVU V NEDELJO 24. JUNIJA 1945 V JOLIETU, ILLINOIS.

Katoliški dan se je vršil v nedeljo 24. junija v Jolietu, kakor to že poročano. Zborovanje je otvoril preč. g. župnik in Duhovni vodja KSKJ M. J. Butala. Predsedstvo zborovanja pa je na to izročil veleč. g. kanoniku J. J. Omanu iz Clevelanda, O., ki je vodil zborovanje. Glavna referata sta imela č. g. Franc Gabrovshek, bivši tajnik Slov. Ljudske Stranke v Sloveniji in sedaj duhovni pomočnik pri sv. Vidu v Clevelandu in pa g. Josip Zalar, glavni tajnik KSKJ v Jolietu, Ill.

Najprvo je bila sprejeta sledeča izjava in resolucija v angleščini:

"WE, the members of THE LEAGUE OF CATHOLIC SLOVENIAN-AMERICANS, assembled in Joliet, Illinois, for the First Slovenian Catholic Day, do hereby again re-affirm our allegiance to the United States of America; that allegiance has been evidenced by the thousands of extraction of American-Slovenian boys who are fighting in the Armed Services; by the hundreds of those boys who have given their lives in the struggle.

Although all our ties are here in the United States, we have retained our love and interest in the people of our race who still live in the mother-country and therefore wish them the opportunity to live as we live in freedom and without fear. The principles enunciated in the Atlantic Charter should be fully applied to Post-War Slovenia.

Slovenija should become an independent country of federated Jugo-Slavia.

Be IT THEREFORE RESOLVED that we intercede with the President, the State Department, and the Congress of the United States to give their support toward a free democratic and united Slovenia in the Post-War World."

Po svojem referatu je g. Josip Zalar predložil najprvo svojo lastno resolucijo, ki se tiče Trsta, Primorja in Koroške, ki je objavljena pod naslovom prva resolucija. Nato je prečital še tri naslednje resolucije:

PRVA RESOLUCIJA

Amerikanci slovenskega porekla zbrani na "Katoliškem dnevnu" 24. junija 1945 v Jolietu, Illinois znova zahtevamo z vsem povdarkom, da mora priti Primorska s Trstom in Gorico v združenju in svobodno Slovenijo v okviru svobodne in demokratične Jugoslavije.

Ta pokrajina pripada geografsko, ekonomsko in etnografsko Slovincem. Ti kraji so bili stoletja in stoletja z ostalimi slovenskimi pokrajini skupaj v eni državi. Ljudstvo te dežele je bilo proti svoji volji nasilno odtrgano od sorojakov v Jugoslaviji in predano Italiji, ki ga je neusmiljeno zatirala in mučila.

To združenje zahteva pravičnost. Od zedinjenja te pokrajine z ostalim narodom je odvšen mir na tej važni geografski točki. Brez zadovoljive rešitve tega vprašanja v korist malega slovenskega naroda bi bila poeptana načela Atlantskega charterja o samoodločbi narodov.

Prav tako zahtevamo, da se priključi Sloveniji del Koroške s Celovcem in Beljakom. Stoletne nemške krivice prizadejane tej zibelki slovenstva naj bodo vsaj sedaj deloma popravljene.

Kot ameriški državljani apeliramo na predsednika naših mogočnih Zedinjenih držav in na državni department, da se zavzame za vso močjo za pravične zahteve slovenskega naroda.

DRUGA RESOLUCIJA

Kot ameriški državljani, ki uživamo svobodščine ameriške demokracije, želimo, da bi smel naš narod v starem kraju urediti svojo državo na temeljih iste demokracije.

Apeliramo, da ameriška vlada odločno nastopi, da se vsaj določbe konference na Yalti izpeljejo natančno in dosledno zamisli demokratične uredbe Jugoslavije po vzorcu zapadnih demokracij.

Zato mora Amerika kot zadrževalnica prave demokracije zahtevati, da se zagotovi v Jugoslaviji res svobodne volitve na podlagi splošne in enake volilne pravice, ne da bi bil kdo neupravičeno izključen.

Preprečiti treba volivni sistem, ki bi dejansko preprečil nastop več strank.

Nad besedo Amerike dano na krimski konferenci ljudstvo Jugoslavije ne sme biti razočarano.

Resolucija sprejeta od Amerikancev slovenskega porekla zbranih na Katoliškem dnevnu 24. junija 1945 v Joliet, Illinois.

TRETJA RESOLUCIJA

Amerikanci slovenskega porekla zbrani na "Katoliškem dnevnu" 24. junija 1945 v Jolietu, Illinois izjavljamo:

Slovenija je strašno trpela v tej vojni. Trpela tudi radi bratovorne civilne vojne. Z vso resnostjo opozarjamo, da bo pomoč potrebna, kot še nikoli. Ni še jasno, kdaj bodo odprte meje Jugoslaviji in v kaki obliki bo mogel vsakdo prihiti na pomoč svojim ljudem. Liga kat. slovenskih Amerikancev pa bo poskrbela potrebna pojasnila in navodila ter organizirala delo za pomoč.

ČETRTA RESOLUCIJA

Kot Slovenci, ki pripadamo po svojem izvoru veliki slovanski družini narodov, se veselimo odločnih zmag, ki jih je izvojeval slovanski ruski narod nad nemštvom.

Tisočetne krivice Nemcev proti Slovanom se danes vsaj delno poravnava kot uspeh naporov ruskega naroda, ki je bil pripravljen vse žrtvovati za svojo domovino.

Kakor je Slovanom potrebno rusko prijateljstvo za njih obstoj, tako tudi želimo prijateljstva vseh Slovanov do Rusije. Nikakor pa s tem ne odpravljamo komunističnega sistema in njegovih nauk. Prav tako se ne strinjamo z mislijo, da bi moral kak slovanski narod žrtvovati zmagovitemu ruskemu narodu svojo svobodo.

Trdno upamo, da pride kmalu čas, ko veliki slovanski narod stere tudi suženske verige komunističnega totalitarizma.

Resolucija sprejeta od ameriških Slovincem zbranih na Katoliškem dnevnu 24. junija 1945 v Jolietu, Illinois.

IZJAVA

Glede splošnih razmer in slučajev v sodobnem svetu je bila podana splošna izjava, ki jo je prečitala Miss Mary Polutnik, nadzornica KSKJ iz Loraina, Ohio. Ta izjava se glasi:

I.

Ameriški Slovenci zbrani na katoliškem dnevnu v Jolietu povdarjamo dolžnost katoličanov, da svoje ideje neustrašeno zastopamo v vsem javnem življenju. Zdi se nam, da je v tem trenutku treba povdariti zlasti sledeče:

1) Odklanjamo vsako obliko totalitarizma. Kot smo proti fašizmu, moramo biti tudi proti komunizmu. Slovence raztrese ne po širni Ameriki opozarjamo.

(Dalje na 4. strani)

REDKA SREČANJA S SMRTJO

V vsakdanjem življenju nas lahko doleti smrt pri vsakem koraku. Dokazov za omenjeno dejstvo nam nudi dovolj življenje.

Pismonoša in karbidka

Pismonoša v Parizu se je peljal po končani službi zadovoljno na svojem kolesu proti domu. Predpoldanski dež je nekoliko omilil poletno sonarico, tu in tam je še bilo videti kako mlako na cesti.

Mrlič kot življenjski rešitelj

Mrlič kot življenjski rešitelj — je pač eden najbolj redkih slučajev, kar si jih sploh zamoremo misliti. Dogodil se je pred kratkem v Lecco v bližini Comer jezera. Z zemljo naložen tovorni avto je padel preko obcestnega pobočja. Šoferja je pokopal voz pod seboj, spremljevalca je pogol sunek iz avtomobila, zakopal se je v pesek tako, da mu je gledala še ven glava in si sam nikakor ni mogel pomagati in se ne gani.

Ubit od knjig

Naslednji slučaj se je zgodil pred šestimi leti. Baltički baron v mestu Riga na severu je bil lastnik obsežne znanstvene knjižnice. Lepega dne so našli barona mrtvega v knjižnici in tik ob truplu je ležalo na tleh nekaj debelih knjig. Dokazali so, da je padlo gospodu nekaj težkih zvezkov na glavo, kar je povzročilo smrt. Dobesedno vzeto: starega barona je ubila znanost.

Od mrtvega ustreljen

Od mrtvega ustreljen! Kaj takega se lahko porodi samo v domišljiji kriminalističnega pisatelja. Nikakor ne! Omenjeni slučaj beleži čehoslovaška policijska kronika. Na mesto samomorja se je pojavil uradni zdravnik v spremstvu policijskega stražnika. Smrtno pogodeni je še vedno držal krčevito orožje v roki. Policaj je skušal ustreljenega dvigniti od tal, pri tem poskusu se je sprožil samokres, krogla je zadela stražnika v trebuh in je kmalu umrl.

Strelec, katerega je zadela lastna krogla

Strelec, katerega je zadela lastna krogla — takale trditev tudi presega domišljijo navadnega smrtnika. Lani decembra je nameril ljubosumni šofer Barceloni samokres proti svoji nevesti. Krogla je zgrešila cilj, se je odbila ob steni ter je zadela strelca v roko. Zadete ga so morali takoj oddati v bolnico, ker sicer bi ga bila objela majka smrt radi izkrvavljenja.

Usoda dveh slepcev

Res žalostna je usoda dveh slepcev. Ob oglu ceste v Parizu je čakal slepec, da bi prekročil v ugodnem trenutku oni del ceste, ki je določen za vozila. Ko je stopil nekdo ob njegovo stran, je bil slepi prepričan, da ga hoče usmiljena duša popeljati preko opasnega mesta in se je oprijel njene roke. Oba sta postala smrtni žrtvi avtomobilske nesreče. Oni drugi, kateremu je zaupal slepec usodo srečne prepeljave preko ceste, je bil tudi slepi!

DOGODKI

iz slovenskih naselbin

Poroka v Leadvillu

Leadville, Colo. — Dne 8. junija sta se v tukajšnji cerkvi sv. Jožefa poročila Miss Rozalija Novak, hčerka poznane družine Mr. in Mrs. Anton Novak, s 630 W. Second St. in Mr. Anton Steblaj, sin dobroznane družine Mr. in Mrs. Anton Kaplan, s 611 W. Second St. Prijateljeli žele novoporočencema vso srečo v novem stanu!

Nov grob v Chicagu

Chicago, Ill. — V torek jutro je umrl rojak Anton Gregorich, sin pokojnega slovenskega pionirja Antona Gregoricha, ki je umrl pred dobrim letom. Rojen je bil v Ameriki leta 1892. Zaposlen je bil večnoma v mestnih političnih službah. Pokopan je bil v četrtek popoldan. Sorodnikom sožalje, pokojniku pa mir in pokoj!

Smrtna kosa v Clevelandu!

Cleveland, O. — Te dni je umrl po dolgi in mučni boleznini rojak Josip Adamič, star 41 let, stanujoč na 716 E. 157th St. Rojen je bil v Ameriki v Johnstownu, Pa. V Clevelandu se je nahajal okrog 30 let. — Umrl je tudi rojak Joseph Krnc, star 60 let, rodom iz vasi Lekanc, fara Trebnje pri Mokronogu. V Ameriki je bival nad 35 let. Tu zapušča ženo in pet otrok. — Po tritedenski bolezni je umrla tukaj tudi Mrs. Johanna Dobre, rojena Krese, stara 59 let. Doma je bila iz vasi Sela, fara Toplice na Dolenjskem. V Ameriki je bila 37 let. Zapušča žalujočega soproga Franka, 3 hčere in 5 sinov. — Vsem R. I. P. I.

Nov grob v Connecticut

Hartford, Conn. — Tu je umrl nagloma te dni rojak Frank Hren, star blizu 60 let. Doma je bil iz Toplic pri Novem mestu. Pred leti je bival v Willardu, Wis. še preje pa v Chicago, kjer je imel mizarško delavnico. Naj počiva v miru!

RAZNO

VSE MEDALJE IMA

Če bi ostala še kaka medalja, ki bi jo lahko dobil, bi se mladi Teksanec iz Farmersville gotovo potrudil zanjo, ali zaenkrat ima že vse, ki jih je mogoče dobiti. To je Lieut. Audie L. Murphy, ki je s svojimi 21 leti, potem ko je prejel še kongresno častno medaljo, postal drugi mož v ameriški armadi, ki je prejel vsa obstoječa odlikovanja za hrabrost. Edini drugi mož, ki je dosegel iste uspehe, je Capt. Maurice Britt iz Fayetteville, Ark. Po redkem slučaju sta oba moža tovariša in nastanjena pri isti edinici.

Najvišje ameriško vojaško odlikovanje Congressional Medal of Honor je bilo podeljeno

V SPOMIN

To je slika nove ameriške poštne znamke za 3c, v spomin kasko so ameriški marini postavili zastavo na Iwo Jima. Znamka bo napredala od 1. julija naprej. Bo zanimivo, in leta velikosti kakor special delivery znamka Senator Joseph C. O'Mahoney iz Wyominga je nasvetoval, naj izdajo tako znamko.

temu mlademu Teksancu, ko je odbil in zadrževal 250 napadajočih sovražnih infantristov in šest tankov domalega sam. Prejel je tudi bronasto zvezdo, dve srebrni zvezdi, križec za odlično službovanje, infantrijski bojni znak in predsednikovo pohvalno priznanje za edinico. Častnik je postal na bojnem polju. V 30 mesecih se je povzdignil od navadnega prostaka do stotnijskega poveljnika, ko je služil s sedmo armado v Evropi.

STARA MANILSKA NAVADA SPREMENJENA

Pred kratkim je bila na Filipinskih otokih pretrgana 400 let stara navada, ko so začeli navadni in motorni vozovi voziti ob desni strani ceste namesto ob levi. Ameriška armada je zahtevala to spremembo, ker so vsa njena vozila narajena za vožnjo ob desni strani. Sedaj imajo vojaški policaji polne roke dela, ko morajo paziti, da se vojaški vozniki, ki vozijo svoje džipe in truke, pa so se že navadili voziti na levo v Avstraliji, Novi Gvineji in Filipinih, sedaj ravnajo po novih predpisih.

KAKO SO RAZPRŠEVALI MEGLO

V Angliji je taka megla kakor včasih po ljubljanskem barju — da jo je mogoče kar z nožem rezati. Vendar pa ta megla

ni ovirala zaveznških letalcev, ko so se odpravljali na napadalne plete prek Nemčije in ko so prihajali nazaj. Šele sedaj je dovoljeno povedati, da so imeli po svojih letališčih napolnjane majhne pečice, oziroma bolj lučke kakor pečice. Samo pritaniti je bilo treba na gumb pa so te voljne pečice zagorele, megla je začela izginjati, kakor bi bila začarana, in čez šest minut je ni bilo več, in letalci so lahko videli, kje naj pristanejo. Ko je zadnji letalec prišel srečno na tla, so pritisnili drugi gum, vse pečice so ugasnile, narkar je megla, gosta kakor grahova juha, spet pokrila letališče.

POSLSUJAJTE

jugoslovanski radio program, ki se oddaja vsako nedeljo od 9. do 10. ure zjutraj preko radio postaje WGES v Chicagu. —

PAINTERS

UNION

Earn a good annual wage thru steady year-round work PLENTY OVERTIME MURRAY BROS.

1414 SO. MICHIGAN Call: Wabash 5555

MEN AND EX-SERVICE MEN

NEEDED AT ONCE!

PUNCH PRESS OPERATORS

Permanent Post-War Positions Day or night shifts Good starting salary

DON'T WAIT! APPLY TODAY!

SUPERIOR ELECTRICAL INDUSTRIES

1259 SOUTH CAMPBELL AVE. (2500 West)

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko poštih žalostnih src naznanjamo vsem našim sorodnikom, znancem in prijateljem, najvse žalostno vest, da je previdana s tolažili sv. vere nasadno za vedno nas zapustila naša ljuba mamica in soproga

FRANČIŠKA ŠKERJANC

(roj. KOCJANČIČ)

Pokojna je bila rojena 11. marca 1877 v vasi Mali Osočnik, fara Škocjan pri Turjaku, Slovenija, v Ameriki tu v Evelethu, je bila od leta 1901. Bolehala je le 13 dni, zato nas je tem huje zadela njena smrt. Pogreb se je vrtil iz hiše žalosti v cerkev sv. Drušine in potem na Evelethsko pokopališče ob 8. uri zjutraj, dne 11. junija 1945.

Tem potom želimo izraziti vsem našim dobrim sorodnikom, prijateljem in znancem najprizirnejšo zahvalo za vse, karkoli ste dobrega storili v težkih urah, bodisi ob času boleznii ali ob smrti in ko je pokojnica ležala na mrtvaškem odru.

Najiskrenejša zahvala vsem, ki ste darovali mnogo cvetic, saj je bil mrtvaški oder kot en sam cvetec grm. Posebna zahvala pa gre tudi za tiste, ki ste darovali duhovne cvetlice v obliki sv. maši; 53 jih je bilo. Pravec prostora bi vzele in slučajno bi koga ipustili, zato bodite vsak posebej in vsi skupaj najlepše zahvaljeni in Bog vam povrni stotero.

Posebna zahvala gre tudi g. župniku Al. Pirnatu za lepo opravljene pogrebne obrede. Hvala vam iskrena.

Dalje se zahvaljujemo tudi društvu Sv. Ime Jerus, Kiev, 25 ABZ in Zvezi Amer. Slovenk, Kiev. I. Eveleth, za poklonjenve vence in sv. maše zadržnice, kakor tudi pogrebemu zavodu Graham za lepo postrežbo, ter vsem, ki ste dali Vaše avtomobile za pogrebni spreved.

Končno ponovna zahvala vsem, za vse skupaj in Bog vam povrni.

Zalujoci ostali:

ANTON ŠKERJANC, soproga FRANK, M. M. 3/c na Pacifiku, Sgt. VICTOR v Nemčiji, MATEVŽ in KAROL v West Evelethu, JOŽE, doma, sinovi; MARY, por. Mihelci in HELENA, doma, hčeri, in 5 vnukov; ANNA KEJZE, Eveleth in MRS. ANTON PENE, Milwaukee, sestri; JOSEPH, KOCJANČIČ, brat v Joliet, Illinois.

West Eveleth, Minnesota, dne 29. Junija 1945.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine jamči Vam in Vašim otrokom

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 129.91%

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki... Posluje že 51. leto.

Članstvo: 39,800, Premoženje: okrog \$6,000,000

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, poštenu in nadsolventni podporni organizaciji, KRANJSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE, kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in osamoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženake od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejšo vrsto certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če te nisi član ali članica te mogoče in bogate katoliške podporna organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovalnini in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD V LASTNEM POSLOPJU

351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

NAŠE SPECIJALITETE. Mi imamo slike

- Št. 11 — Presvetege Srca Jezusovega v lepem okviru, po \$ 1.50
Št. 12 — Slike Marijinega križnega pota, za dar cerkvam ali vojnim taboriščem \$12.00
Št. 13 — Črna ali svetlo plava kronica \$ 2.00
Št. 14 — Hišni oltarčki \$ 1.00
Št. 15 — Razne nabožne razglednice 33 za \$1.00 a poštnino. Tako najboljše katoliške knjige.
Št. Z-8 — Kriš in potrebnine za previdenje bolnikov po \$2.50; \$4.50; \$8.50; in \$9.00 (Važno za pogrebniške).

NAROČITE PO ŠTEVILKAH

Naročila na veliko za razne verske predmete in slike.

ST. JOSEPH'S RELIGIOUS GOODS CO.

2935 N. Southport Ave. Chicago, Ill. LIN. 2134

Are Your Savings Earning 2 1/2% (CURRENT RATE)?

HOME FEDERAL — ena najstarejših narodnih federalno pooblaščenih ustanov — nudi vlagateljem varnost in vrhu tega še liberalne obresti po 2 1/2% (sedanja mera). Hranilne delniške vloge so zavarovane do \$5,000 po sredstvih vlade Združenih držav.

Od svoje ustanovitve 1886 je ta zavod vzdržal v vseh panikah in krizah. Stalno je posloval brez prekinjenja vsak poslovni dan. Vedno izplačeval brez prekinjenja ne manj, kakor 2 1/2% na hranilne vloge.

ZAČNITE VLAGATI PO POŠTI

Ako vi še niste vlagatelj pri HOME FEDERAL, 59 let stari ustanovi, s \$17,000,000 premoženja, začnite takoj s hranilnimi vlogami — po pošti. Potem dodajate redno po pošti... in uživajte redno dividende — po pošti.

HOME FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1914 AT ASHLAND AVE. CHICAGO

OGLASI V "AMER. SLOVENCU"

IMAJO VEDNO USPEH.

Dušica - Rožmarinja

— Agnes Günther —

"Boš kmalu dovršila, mati? In ve že naš oče, kaj tu uganjamo? Gotovo si mu poročala o profesorju Schwarzenu? To ga bo najbolj veselilo. Prav od srca se bo smejal in bo vzbujač stare spomine iz Tuebingena."

"Kolikor sem pač mogla, Albreht. Toda vsega vajinega modrovanja in vseh svetovnih zagonetk, katere vidva rešujeta ali ne rešujeta, mu nisem mogla pojasniti."

"Da mi žrtvuje toliko časa, da hoče tu pisateljčevati, da je prinesel s seboj cel zaboje knjig, ki tudi mene kratkočasijo. Poslušaj, mama, Spittelerja:"

"V mojem srcu prebiva dve merci ljubezni odveč... Ne vem, kam bi z njo..."

Mati se smehlja: "Albreht, kaj čudo, če ti je vseč! O, tu že prihaja gospod profesor!"

Gospod profesor, kateremu se že oddalec pozna stan in narodnost, vstopi. Pod zelo ostrimi naočniki se bliskajo prijazne, svetlomodre oči. Njegova sivoplava brada se je smela razvijati po mili volji in žepi njegovega svrščnika so precej raztegnjeni vsled mnogih brošuric, katere je tlačil vanje. Kratko zamaha s klobukom. Njegovo visoko čelo je prava palača za vse modre misli, ki v njem prebivajo.

"No, gospa mama in gospod sin, kako se imata? To krasno sonce! In gospod Albreht čita Spittelerja."

"Moj sin se je pravkar nad njim radoval!"

"Danes bomo videli v daljavi Korziko! Odičen dan danes!" Tako govori gospod profesor ter kaže s palico na lesketajoče se morje.

"Gospod profesor, povejte vendar, kaj je novega na rtiču! Kaj je z nebeskosinjimi morskimi plavicami?"

Gospod profesor se udobno namesti v naslanjaču iz vrbovja ter začne:

"Zelo me veseli, da mi že na obrazu berete, da sem danes nekaj izrednega doživel. Kaj sem danes videl!..." Pri teh besedah je gospod profesor zamahnil z roko, kot bi stal na katedru pred svojimi poslušalci.

"Poseben dan je danes in morali bi ga v koledarju rdeče zaznamovati. Stopal sem vzdolž rtiča: sinji, zibajoči se valovi, oni v ozadju, na obzorju, z belimi grebenčki. In vse polno ljudi, gospod Albreht, Angleži — dame in zopet dame. Kratke, dolge, vitke, in otroci, prav srčkani otroci! Toda človeški rod je tu vendarle v preveliki množici zastopan. Posameznim eksemplarem sem bolj naklonjen."

Pri teh besedah ljubeznivo prikima bledemu mladeniču s toli prijaznim izrazom, da se temu mehko zasvetijo oči. Nato nadaljuje:

"Torej proti severu, kjer postaja kameenje večje in kjer se suše ribiške mreže, se pojavlja manj ljudi. In razmišljal sem, kakšno izredno zagonetko bi nudilo to obrežje našim potomcem, če bi se v notranjosti sesula zemlja in bi nas vse pokopala."

"O, gospod profesor! Upajmo, da do tega ne pride!"

In profesor vedro in mirno pojasnuje, da je zelo malo verjetno, da bi podzemeljske sile tako nenadoma posegle vmes.

"Gospod Albreht, pomislite: Angleška vila ob Marini, stanovanj v starem mestu, English store in pekarija ob cerkvenem trgu! — Gospodje kolegi bodo trdili, da so prišli na sled trem kulturnim stopnjam. Da pa je vse to, kar leži le nekaj metrov narazen, moglo obstojati istočasno, na to gotovo ne bodo prišli."

"Gospod profesor, mama že dobiva črne oči!... In če bo morje nočjo zopet tako grmel!... Povejte, kaj ste videli na obali!"

"Menda niso to znamenja bližajočega se potresa?"

"Vse stoji kar najtrdneje, milostljiva! — Videl sem pravcato čudo!... Ze prej sem domneval, da me spremljajo danes prijazni duhovi na moji poti, kajti niti enkrat nisem zadel z ного ob to veliko kameenje, nisem se zapletel v mreže. In ko sem jo zavil okoli skale, se je odprla skalnata stena in proti vzhodu sem zazrl sinje morje. — Tu je sedela na rumenem kamnu, v ozadju morje, v ospredju morje, s svojimi večno nemirnimi valovi, kaj mislite, kdo?"

— Obrisal sem si oči, ščipnil sem se v roko, zaprl sem oči in jih znova odprl, ko sem naštel do tri. — Toda slika ni bila izgini-la! — Tiho in mirno je sedela v dolgi, beli halji — Ifigenija, Goethejeva, ne grška! — V mehki, beli halji! Zabeležite to, gospod Albreht! Ne odeta v obleko! Zrla je na morsko gladino, upirajoča se nekoliko na eno roko. Imela je zlate lase, od katerih je bil morski vetrič sprostil nekaj pramenov. Nosila je sandale ali nekaj temu sličnega.

Obstal sem in mislil na svojega gospoda Albrehta. Kako srčno rad bi mu bil privoščil ta pogled. Videl sem samo lepo oblikovano glavo in čudovito počivaajoče mlado telo, oživljeno v vsaki potezi in malo sklonjeno naprej kot v neizmernem hrepenuju. Feuerbachova Ifigenija mi je zelo vseč, toda ta je bila mlajša in bolj deviška, pa ravno tako kraljevska."

Oči mladega moža so začele žareti. "In njenega obraza niste videli?"

"Ne, nisem si upal bliže in je tudi nisem hotel motiti v njeni zbranosti. Razen tega si ne pokvarjam rad svojega veselja. Če bi me bila pogledala in bi njen obraz imel kakšno malenkostno potezo! — Saj tudi ne porečemo angelu, ki se na Rembrandtovi sliki dotika preroka: 'prosim, obrnite se malo na desno!' Ne, uživamo ga tako, kakor ga je naslikal umetnik. — Rahlo in neopaženo sem izginit!"

"Gospod profesor, vrnite se čim prej tja in ne omenite gospodu doktorju ničesar o Ifigeniji! Ta bi takoj rekel, da je bila to ena izmed onih dam, ki so odveč in je gotovo čakala na kak sestaneč."

"To je zemljepisno popolnoma izključeno! Ni se ozrla ne na desno ne na levo in pristati ne more tam niti ribiška barčica. Tu imate zopet knjigo gospoda Spittelerja. Dobro se zabavajte z njo!"

"In če znova vidite Ifigenijo..."

"To je malo verjetno. Ne morem si predstavljati te postavke med Angležinjami pri isti mizi, z natakarnjem v ozadju. — Nemogoča misel! Gotovo je že izgini-la v čarobno deželo! — V mesečino zagrnjena barčica je pristala in odplula z njo... Ali morebiti hočete to spraviti v drugo pesniško obliko, moj ljubi mladi prijatelj?"

Nastopili so deževni dnevi in Ifigenije ni več na izpregled. Toda nekega dne pride zopet gospod profesor.

"Heureka! — Našel sem jo! — To mi je gotovo berete iz oči, gospod Albreht, Ifigenijo!"

"Če njen obraz ni v skladu z njenim ponašanjem, potem rajši molčite! Mati je odšla. Skrbe jo ostali dečki, ki bodo morali tokrat brez nje obhajati Božič. Zato že zdaj išče pravo mazilo za njihove rane. Kaj je z Ifigenijo?"

"Gospod Albreht, moral sem v knjižnici za vas oskrbeti portugalske ljubavne pesmi Elizabete Barrett Browningove. Ko stopam po vrtu in nesem to častivredno damo že v precej oguljen usnju pod pazduho, kar mi pride naproti Ifigenija v spremstvu neke sive, očividno podložne ženske. — Nosi zarés haljo in hodi v sandalih ali v nečem tem podobnem. Kako sem si želel, da bi jo videla vaša mati ter potrdila moje opazovanje! Tako se ne hodi v čevljih, ki so izdelani po načrtih čevljarjev."

MEDNARODNA KONFERENCA KONČALA; 80 NARODOV PODPISALO CARTER

(Nadaljevanje s 1. str.)

Ko bi bili mi imeli ta Carter pred nekaj leti in nad vsem pa voljo, da bi ga uporabljali — milijoni, ki so zdaj mrtvi, bi živeli. Če ga ne bomo znali uporabljati v bodočnosti, milijoni, ki zdaj živijo, bodo gotovo umrli.

Ta Carter, je dejal dalje predsednik, je kakor naša usta-va, bo razširjen in izboljššan v času prihodnosti. Resno je apeliral na vse navzoče, naj delujejo z vso resnobo, da se svetu chrani mir. Preizkusil smo načelo sodelovanja v tej vojni in smo pronašli, da je mogoče in da deluje. Združena moč je prisilila Nemce k udaji. Združena moč bo prisilila Japonce k udaji. Časi so za delanje nartov in časi so za akcijo. Čas za

akcijo je sedaj. Zato delujemo vsi vsak med svojim narodom, da se Carter odobri in potrdi in da postane živa stvar.

S tem Carterjem svet lahko začne gledati v bodočnost v čas, ko bodo vsem vrednim dostojnim ljudjem dovoljeno živeti dostojno kot prostim ljudem.

Za sebe je podal izjavo, da bo s Carterjem pihel v Washington in ga predložil senatu v odobritev, kar upa, da ga bo odobrilo in potrdilo.

Tako je končala zgodovinska Mednarodna svetovna konferenca v San Francisco.

Man for exterminating with car
Steady Work — Good Pay
Chance to get in on the ground floor for a postwar future
New Era Exterminating Co.
4041 PATTERSON AVE.
KIL 9437

V blag spomin
PRVE OBLETNICE SMRTI
Dne 3. julija bo leto dni, odkar je dal svoje mlado življenje za domovino

Pfc. Gilbert J. Hobneck,
U. S. M. C.

Boril se je z Japonci. Njegovo mlado truplo leži in počiva na Saipan Island.

Ko bi vsaj mogla jaz mati do njegovega groba in nanj položiti šopek cvetlic, srce se bi mi malo olajšalo. Zdaj nimam drugega, kot to malo sliko od Tebe, katero ogledujem dan za dnevom in so solnim od žalosti, ko vem, da si dosti hudega prestal. Spavaj mirno, dragi sin, s svojimi tovariši. Ostal nam boš vedno v spominu, ne boš pozabljen v molitvi in pri sv. mašah, ki se za Te darujejo. Bog Ti daj večni raj.

Žalujoci ostali:
FRANK in CELIA HOBNECK, stariši; FRANK ml. doma, BILL in Nemčiji, ROBERT na Pacifiku, bratje; MARY, JULIA in BETTY, omožene sestre.

Oglesby, Illinois, dne 29. junija 1945.

VI IN VAŠI PRIJATELJI
se iskreno vabijo, da se udeležite

Grand Opening
NOVE SLOVENSKE GOSTILNE
ki jo vodita
MARTIN IN ANNA SENICA,
LASTNIKA
pod imenom:
MARTIN'S TAVERN
3234 W. 23rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS
Telefon Bishop 7897

V SOBOTO 7. JULIJA 1945

Pripeljite s seboj svoje prijatelje. Serviral se bo prigrizek. Za ples bodo svirale Možinatove sestre.

J. M. Trunk

Na Francoskem so bile občin-ske volitve. Sedanja de Gaulle-va vlada ni slaba, in drugače je zdaj v Franciji "po ameriškem" in še "po angleškem". Baje hočejo, da bi bilo povsod tako. Volitve so pa volitve in glasovi odločujejo. Kako je bilo pri volitvah med Francozi? Sumljiv molk vlada. Ne vem, kako kalkulirajo, vidim pa, da so menda socialisti dobili 25, komunisti 24 in "konservativci" le 1½ odstotka glasov, toraj ni bilo prav nič "po ameriškem". Sami pretehtajte, ko izid kaže, da je bilo močno "po ruskem", da Francija ni v ruski sferi. Mnogi so presenečeni, zato molčijo, pa bo še dosti presenečenj, ker glasovi so glasovi, ako so volitve le količjak svobodne.

O Smutsu pravi "Life", da je "the second man (Churchill je prvi) in the Empire." L. 1943 se je začelo obračati. Glede sile (velesila so rekli) so se naginile k zatonu Italija, Nemčija, Francija. Začel se je pa dvigati ruski kolos, in že tedaj je izjavil Smuts: "You will have Russia in a position which no country has ever occupied in the history of Evrope." Ali je Churchill tega vesel? Well, tako je vesel, da bi se najraje razjokal. Slutil pa je Churchill nekaj, ker že tik po zadnji vojni je izjavil prijatelju v Parizu: "Watch Russia—that's where the weather's coming from." Novi kolos utegne biti še hud brdvas ne le v Evropi, še kje drugje, kjer so dozdaj le Angieži imeli besedo.

Dimitri Z. Manuilaki, ukrajinski zunanji minister in delegat na konferenci v San Francisco je govoril. Poudaril je, da "je Rusija za ustanovitev močne in neodvisne poljske države". Še bolj podrobno je povedal. Ali morete ugovarjati besedam? Danes more biti le beseda, kako bi bilo jutri, nihče ne ve. Pa ugovarjajo in še hudo ugovarjajo. Besedam? Ne, ne morejo, pač pa hudo ugovarjajo, ker je Manuilaki hud — boljševik!

Boljševik or no boljševik. Beseda je pravilna in pravična, da je izključno vsak ugovor, in beseda velja, boljševika pa lahko brcnete.

★
Radi prehrane je v osvobodjenih delih Evrope povsod menda slabše kakor je bilo pod nazi-ji. Kruh je kruh. Ali hočejo pod nazije nazaj? Da je slabše, je naravno. Pri vsi krutosti postopanja se mora Nemcem priznati, da so prehrano dobro organizirali. Zdaj se je to zgrudilo, naravno je, da se je more kar čez noč uravnati. V Parizu nimajo masla, v Normandiji se maslo skisuje. V Rimu ni krompirja, v Avezzanu, le 35 milj od Rima, krompir gnije v zemlji. Kako to? Sredstev za prevoz ni, pravijo. Bo nekaj na tem. Ali res le sredstev? Recimo, da pride radi Trsta do konflikta med Lahi in Jugoslovani. Stavim, da bodo Lahi imeli dosti sredstev za spopad, za krompir jih nimajo. In Francozi? Nekaj korakov iz Pariza ni sredstev, v Siriji jih je dosti. He... he... sredstev. Amerika naj pošlje masla in krompirja na tisoče milj daleč. Taool.

KAJ JE NOVEGA MED NAŠIMI SLOVENSKIMI FARMARJI?

Willard, Wis.
Zdravstveno stanje Mr. Joseph Pekol se je zopet poslabšalo. Mr. John Bayuk je zopet doma. Bil je par tednov v bolnišnici. Gre mu na bolje.
Mrs. Fr. Lesar tudi vedno nekaj boleha. Najhujše pravi, da je, ko ne more iti v cerkev.
Minulo nedeljo je bilo tu otroško prvo sv. obhajilo. Otroke so poučevale dve č. Sestre iz Lemonta. V nedeljo smo videli kaj so vse č. Sestre. Vsak je rekel, da kako lepo so jih navadile. Bilo je res lepo, ko je dečka ali deklico spremljal "Angel", (to je bila deklica, ki je imela na sebi obleko, kot angel), k oltarju in zopet nazaj v sedež. Skušajmo tudi v Willard dobiti za stalno častite Sestre.
V nedeljo 1. julija popoldne bode posebna farna seja. Vabljeni ste prav vsi. Tu bode te videli in slišali, za kaj se gre.
Poročil se je Louis Fortuna z gđ. Kristino Černe. Poročne obrede je opravil č. g. Father Raphael.
L. Perušek.

ONE A DAY
VITAMIN TABLETS
THINK of it! Your minimum daily requirements of A and D, Vitamins or of B Complex Vitamins, in one pleasant tablet. Remember the name ONE A-DAY (Brand) Vitamin Tablets.

DR. MILES' NERVINE
DO TENSE nerves make you feel fretful, irritable, restless? Dr. Miles' Nervine helps to lessen Nervous Tension. Get it at your drug store. Read directions and use only as directed.

Alka-Seltzer
WHEN Headache, Muscular Pains or Simple Neuralgia, Distress after Meals, Gas or Stomach or "Morning After" interfere with your work or spoil your fun, try Alka-Seltzer.

PAIN PULLS YOU DOWN

Now, more than ever, you want to stay on the job and do your full share of the work which must be done. Headache, Muscular Pains, Simple Neuralgia, Functional Monthly Pains slow you down, interfere with your work, spoil your fun. Have you ever tried DR. MILES' Anti-Pain Pills when any of these common pains have made you miserable? Dr. Miles' Anti-Pain Pills are pleasant to take, and prompt in action. They do not upset the stomach or make you constipated. A single tablet usually brings relief. Dr. Miles' Anti-Pain Pills are compounded under the supervision of competent chemists.
Get Dr. Miles' Anti-Pain Pills at your drug store. Regular package 25¢, Economy package \$1.00. Read directions and take only as directed.

DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Ave.
Telefon Canal 0523

Uradne ure: Ponedeljek, torek, četrtek in petek od 9:30 do 12:00 in od 1:30 do 8:30 zvečer.
Ob sredah zaprto.
Ob sobotah od 9:30 do 12:00 in od 1:30 do 7:00 zvečer.

DR. H. M. LANCASTER
Dentist
2159 West Cermak Road
(ogel Leavitt St.)
CHICAGO, ILL.
Telefon Canal 3817